

Helsingin yliopisto - Helsingfors universitet - University of Helsinki ID 2008-16

Tiedekunta-Fakultet-Faculty Valtiotieteellinen tiedekunta		Laitos-Institution-Department Sosiaalipsykologian laitos	
Tekijä-Författare-Author Harju, Liisa-Maria			
Työn nimi-Arbetets titel-Title Ilmaistut arvot organisaatiokulttuurin perusteluissa			
Oppiaine-Läroämne-Subject Sosiaalipsykologia			
Työn laji-Arbetets art-Level Pro gradu		Aika-Datum-Month and year 2008-01-21	Sivumäärä-Sidantal-Number of pages 74 s., 8 liites.
<p>Tiivistelmä-Referat-Abstract</p> <p>Tässä tutkielmassa tarkastellaan organisaation ilmaistujen arvojen suhdetta perusoletusten tasoon. Tutkielmassa organisaation ilmaistuilla arvoilla tarkoitetaan organisaation julkisia arvoja, jotka usein sisällytetään organisaation virallisissa asiakirjoissa esitettyyn ideologiaan tai filosofiaan. Perusoletuksilla tarkoitetaan organisaation alitajuisia, itsestäänselviä ja organisaation jäsenten kesken jaettuja uskomuksia. Tässä tutkielmassa on tarkoitus selvittää, näkyvätkö tietyn oppilaitoksen opetussuunnitelmassa ilmaistut arvot oppilaitoksen opetushenkilökunnan perusoletusten tasolla eli käytetäänkö ilmaistuja arvoja retorisenä välineenä opetushenkilökunnalle esitettyjen pulmatilannekuvausten ratkomisessa.</p> <p>Tutkielman teoreettiset lähtökohdat ovat organisaatiokulttuuriteoriassa ja retorisessa sosiaalipsykologiassa. Tutkielman empiirinen osa toteutetaan laadullisen asennetutkimuksen näkökulmasta. Arvoja tarkastellaan retorisen sosiaalipsykologian mukaisesti retoriikan välineinä, sosiaalisina tuotteina, joihin arkipäivän toimijat voivat perusteluissaan vedota.</p> <p>Tutkielman aineisto koostuu neljästä puolistrukturoidusta ryhmähaastattelusta. Haastateltavia oli yhteensä 16 henkilöä ja he edustavat tarkastellun oppilaitoksen opetushenkilökuntaa. Tutkielman lähtökohta-ajatuksena on, että organisaation perusoletukset tulevat ilmi, kun organisaation jäseniä pyydetään kommentoimaan organisaation kannalta relevantteja pulmatilanteita.</p> <p>Aineiston analyysissa tuli esiin, että pulmatilannekuvauksiin liittyviä kannanottoja perusteltiin yhteensä viidellä erilaisella tavalla. Perusteluissa vedottiin asiakkaan etuun, työntekijän etuun, organisaation etuun, arvioinnin laatuun ja työntekijän tilanteeseen. Oppilaitoksen perusteluissa ei juurikaan esiintynyt eksplisiittisesti ilmaistuja arvoja. Samalla perustelutavat toivat vahvasti esiin sen, että organisaation toiminta-ajatuksen ydinkohtaan, eli asiakkaan (ts. oppilaan) etuun, vedottiin useasti. Tutkielman keskeisin tulos on, että tarkastellun organisaation perusoletusten tasolla näyttäisi olevan toiminta-ajatuksen mukainen oletus asiakkuudesta ja asiakkaan edusta.</p> <p>Keskeisimmät lähdeoteokset: organisaatiokulttuurista Edgar Scheinin (1987) Organisaatiokulttuuri ja johtaminen; retorisesta sosiaalipsykologiasta Michael Billigin ym. (1988) Ideological dilemmas. A social psychology of everyday thinking ja laadullisesta asennetutkimuksesta Kari M. Vesalan ja Teemu Rantasen (2007) toimittama Argumentaatio ja tulkinta.</p>			
Avainsanat-Nyckelord-Keywords organisaatiokulttuuri opettajat arvot uskomukset opetussuunnitelmat asenteet kvalitatiivinen tutkimus haastattelut toimintakuvaukset			
Säilytyspaikka-Förvaringsställe-Where deposited			
Muita tietoja-Övriga uppgifter-Additional information			